

Finansklagenemnda Inkasso

Avgjørelse FinKN 2021-436

4.5.2021

GOTHIA AS

God inkassoskikk, § 8

Brudd på god inkassoskikk.

Klager fikk gjennomført en refinansiering i januar 2020. Det omtvistede lånet var ikke tatt med i refinansieringen fordi banken skal ha opplyst klager at han ikke hadde noe krav hos dem. Lånet fremgikk heller ikke av gjeldsregistrert. Klager ble kjent med kravet da han mottok betalingsoppfordring av innklagede. Klager mente at lånet må bortfalle. Innklagede viste til at det ikke foreligger noen plikt til rapportering i Gjeldsregisteret for pengekrav, samt at klager ved sine handlinger hadde erkjent kravet. Inkassoforetaket fikk medhold.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 2800

Saksfremstilling

Grunnlaget for kravet til inkasso er et lån stort kr 20 000 tatt opp 23.8.18 i NN Bank. Første låneopptak ble innfridd 23.1.19, men ble tatt opp på nytt 23.4.19.

Grunnet manglende betaling av terminene august, september og oktober 2019, totalt kr 9 166,83, sendte banken "Varsel om førtidig forfall". I varselet het det blant annet "Hvis forholdet ikke er fullstendig rettet på innen 14 dager etter datoen for dette brevet, vil hele kreditt utløpe for umiddelbar betaling. Total saldo per 2019-11-01: 26766.82 NOK". Banken la opp porteføljen for salg til ny fordringshaver desember 2019, men overføringen skjedde ikke før 6.2.20. Innklagede sendte inkassovarsel 7.2.20. Kravet utgjorde kr 28 316,76. Betalingsoppfordringer ble sendt hhv. 16.3.20 og 5.11.2. Kravene, inkludert inkassosalær, var oppgitt til henholdsvis kr 30 015,34 og kr 33 465,68. Alle varsler er sendt til adressen klager har oppgitt i klageskjemaet til Finansklagenemnda. Tungt salær er påløpt.

Klager kontaktet innklagede første gang 20.2.20 og opplyste at opprinnelig fordringshaver hadde opplyst at de ikke hadde noe utestående beløp mot klager. Etter henvendelse til innklagede 17.3.20 fikk klager innvilget betalingsutsettelse til 20.4.20. I sms av 28.4.20 opplyste klager at kravet ville bli betalt i sin helhet uken etter. Kr 400 ble betalt 13.10.20. Innklagede sendte sms 14.10.20 med informasjon om at delbetaling var registrert, men at restgjelden måtte betales før saken kunne avsluttes. Varsel om rettslig pågang ble sendt 5.11.20. Saken er nå stilt i bero.

Klager har anført at innklagede har utsatt ham for urimelig skade og ulempe, idet lånet ikke var registrert i gjeldsregisteret og derfor ikke inngikk i refinansieringen han fikk i stand i januar 2020. Ved pålogging i banken fremgikk det at han hadde kr 0 i gjeld, og det samme viste årsoppgaven fra 2019. Klager mener han har gjort det han kunne for å innhente informasjon om gjeld. Sms-en om at han skulle betale, var sendt i desperasjon og frykt, og kan ikke tas som en aksept av kravet. Klager mener at gjelden må bortfalle.

Inkassoforetaket har anført at kravet på inkassokostnader er rettmessig.

Når en misligholdt kredittavtale blir brakt til førtidig forfall, er kravet ikke lenger å anse som en kredittavtale, men som et pengekrav basert på denne avtalen. Det fremgår av gjeldsinformasjonsloven og skatteforvaltningsloven at kreditor ikke har noen rapporteringsplikt til gjeldsregisteret tilknyttet dette. Klagers påstand om at banken hadde bekreftet at det ikke var noe utestående beløp ble ikke dokumentert av klager, og inkasso ble satt i verk. Skyldner har en selvstendig undersøkelsesplikt ovenfor kjente kreditorer, og han burde i dette tilfellet ha undersøkt nærmere om hvorfor kravet fra banken stod oppført med kr 0, da det ikke forelå noen innbetaling fra hans side. Videre taler skyldners adferd i saken, hvor han både har bedt om utsettelse og kommet med lovnad om betaling, at han erkjenner kravets eksistens, og at det således ikke hefter noen reell innsigelse til dette ut over den manglende registreringen i gjeldsregisteret.

Finansklagenemnda Inkassos begrunnelse

Nemnda forstår klager slik at han mener lånet er falt bort fordi det ikke var oppført i Gjeldsregisteret ved årsskiftet 2019/2020, noe som ble bekreftet ved at långiver på årsoppgaven rapporterte 0 i gjeld.

Slik nemnda ser det, er det mest hensiktsmessig å se klagers anførsel som en innsigelse mot hovedkravet. Finansklagenemnda Inkasso kan kun behandle saker etter inkassoloven, det vil i praksis si om en klager plikter å erstatte fordringshaverens utgifter til utenrettslig inndriving av et krav. Nemnda har ikke kompetanse til å avgjøre hovedkravet, men dersom det fremsettes innvendinger mot hovedkravet, vil nemnda måtte vurdere holdbarheten av innsigelsen etter inkassoloven § 17 andre ledd.

Inkassoloven § 17 andre ledd bestemmer at de utenrettslige kostnadene ikke kan kreves erstattet dersom skyldneren hadde innsigelser som det var rimelig grunn til å få vurdert før inndrivingen ble satt i verk. Dette gjelder selv om kostnadene var påløpt før innsigelsene ble satt frem dersom ikke skyldneren burde fremsatt dem tidligere.

Regelen er grundig behandlet i inkassolovens forarbeider. I NOU 1983:8 side 98 uttaler Inkassolovutvalget følgende om "*det er rimelig grunn til å få vurdert*" en innsigelse:

Dersom det foreligger reell uenighet mellom partene, må det føre til at skyldneren ikke kan avkreves inkassosalær. Dette gjelder uansett om det hersker uenighet om juss eller faktum. Ved ordet "vurdert" har utvalget ment å understreke at det ikke skal settes for store krav til innsigelsens vekt og dessuten at det er inkassators og eventuelt fordringshaverens plikt å vurdere innsigelsen. Ved avgjørelsen av om innsigelsene er av en slik art at skyldneren har rimelig grunn til å få dem vurdert, har bl a følgende momenter vekt:

- hvor god grunn hadde skyldneren til å tro at innsigelsene var eller kunne være holdbare?
- hvor uholdbar var i seg selv innsigelsen?
- hvilken mulighet hadde skyldneren til å avklare spørsmålet selv, eller selv sørge for at det ble avklart.

Nemnda tar utgangspunkt i varslet om førtidig forfall som klager mottok fra opprinnelig långiver i begynnelsen av november 2019. Her var misligholdte terminer og samlet gjeld oppgitt. Klager har opplyst at han i januar 2020 refinansierte sin samlede gjeld. Det er på det rene at han i mellomtiden ikke betalte noe på lånet, og hensett til den korte tid som det er snakk om og det alvor varslet om førtidig forfall innebar, finner nemnda at klager er å bebreide for at han ikke gjorde større anstrengelser for å bringe på det rene om lånet eksisterte eller ikke.

Klager har riktignok opplyst at han undersøkte i Gjeldsregisteret og logget seg inn hos opprinnelig långiver i forbindelse med refinansieringen. Gjelden sto ikke i Gjeldsregisteret, og ved innloggingen sto lånet i 0, og klager la derfor til grunn at lånet ikke lenger eksisterte.

Lån faller vanligvis bort ved at gjelden betales. Det visste klager ikke var situasjonen her. Lån kan i sjeldnere tilfelle også falle bort ved at fordringshaveren ettergir lånet (gave). En ettergivelse krever et dispositivt utsagn, vanligvis en skriftlig erklæring, fra långiver. Noe slikt foreligger ikke i dette tilfellet, og etter nemndas syn hadde derfor klager ikke grunn til å slå seg til ro med at lånet var falt bort selv om han ikke fant det i Gjeldsregisteret eller hos opprinnelig långiver.

Årsoppgaven fra opprinnelig långiver er datert 4.2.20, og nemnda legger til grunn at klager mottok den senest få dager senere. I oppgaven het det at man, dersom man fant feil, kunne kontakte långivers kundeservice på et oppgitt telefonnummer eller e-postadresse. Det har klager ikke sannsynliggjort at han gjorde. Han ville da mest sannsynlig ha fått vite hva som var den faktiske situasjonen.

Inkassovarslet, som er datert 7.2.20, innledes med opplysning om at fordringen er overdratt til en ny fordringshaver. Denne opplysningen måtte uansett fremstå som avklarende for klager, som, til tross for dette, kontaktet innklagede 20.2.20 med en udokumentert påstand om at lånet var falt bort. Inkasso ble innledet først 16.3.20 uten at klager i mellomtiden hadde dokumentert lånets bortfall. Etter å ha mottatt første betalingsoppfordring søkte han først betalingsutsettelse, som ble innvilget uten at klager overholdt betalingsfristen som han selv hadde satt. Han fulgte i stedet opp med å sende en bekreftelse på innfrielse noen dager senere. Dette løftet ble heller ikke innfridd. Slik nemnda ser saken, hadde innklagede etter dette god grunn til å oppfatte det slik at klager, etter også å ha fått opplysning om at fordringen var transportert til nye fordringshaver, selv mente seg ansvarlig for lånet.

Nemnda mener etter dette at det verken subjektivt eller objektivt forelå omstendigheter som tilsa at lånet var bortfalt, og klager kunne selv enkelt ha fått en avklaring på forholdet ved å henvende seg til opprinnelig långiver med spørsmål om lånets eksistens.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og klager plikter da å betale de påløpte inkassokostnadene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Inkassos konklusjon

Inkassoforetaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Linn Hagesæther (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).